

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena oznanil je za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—,
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—,
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu je cena po-
sebnostno znižana.

Štev. 13.

V Ptuju v nedeljo dne 29. junija 1902.

III. letnik.

Oblaki.

»Odstri zavesa se, — nekaj je bilo«

Tam za goro se je začelo svitati. Nebo je čisto
bledi mesec jemlje od nas slovo. Ptice žvrgole svojo
uterno pesmico. — Naenkrat pa stoji vse v krasnem
svitu, zlato sonce, kraljica vsega življenja, se je pri-
kazalo in njeni žarki so objeli bujno cvetočo naravo.
Luč je premagala temo, napočil je dan, napočilo je
novo življenje.

Ali ni ta prizor enak prizoru v duševnem po-
nenu. Nad duhom človeštva je vladala tema, a na-
počila je krasna zarja, prikazali so se naši novejši
asi. Tema se umika, in sonce splošnega razjasnjenja
e razlilo svoje žarke nad nami. Iznajdbe, vede so
ovzdignile človeški duh na višjo stopnjo. A vendar
e tema tako hitro ne umakne, imamo še je dovolj,
er to duševno sonce ni našlo čistega neba, temveč
blaki mu nasprotujejo. Daj Bog, da bi s sledečimi
rsticami odrinili vsaj nekaj takih duševnih oblakov.

Naši kmetje še verjamejo vedno na „copernice“.
Istina je, marsikateri od Vas, ljubi kmetje, je
otovo na tihem prepričan, da je ta ali ona stara
noba iz vasi „copernica“. Dragi, ne, ni copernica, ne

Nekaj listov iz zgodovine kmetskega stanu.

(Spisal M. Kmetskakri.)

(Konec.)

IX.

Ako dandanes kdo resno trdi, da so že vsi naši
kmetje prosti, da so se vsi otresli suženjskega jarma,
da se zelo moti. Le pogledjmo malo okoli sebe in ta-
koj bomo videli, da še nosi velik del naših polje-
lcev stare verige, v katere so bili vklenjeni naši
predniki, samo da so te verige od predolge rabe že lahke
ostale in da ne žulijo več tako hudo kot nekaj.
linili so sicer časi, ko so kmete z bičem v roki pri-
njali k brezplačnemu delu in ko so mu lahko je
tali, kar se jim je poljubilo, a ostalo je še premno-
m duševno suženjstvo, kakor da bi bilo našemu
istivrednemu stanu že prišlo hlapčevanje in pasja
onižnost v meso in kri. Veliko, zelo veliko kmetov

sovražite in preganjate je za stonj, ker ona zna
ravno toliko coprati, kakor oslek na orglje. Copernic
ni bilo nikdar na sveti in jih ne bode. Ako kateri
reče, da mu je ta ali ona baba „obrala“ otroka, je
to neumnost. Otrok je bolan, idi ž njim k zdravniku,
ki se je zdravilstva učil, ne pa k kaki bedasti baburi,
da ti bi ga „razgovorila“. Ako misliš, da ti je
kdo kaj živini „napravil“, si nor! Da, ako ti živina
pogine, ti je gotovo kaj napravil, živino ti je namreč
zastupil! Daj poginjeno živino preiskati, in videl
bodeš, da je ali bila zares bolana, ali pa zastrupljena.

Gospod kaplan in župnik imata „črne“ bukve,
zato pa znata „dol zmoliti“, celo to o č znata delati.
Vaški „študent“ pa se je naučil v črni šoli „lintverta“
(zmaja) jezdit. Če „gospodje“ „vigilije“ pojejo, pride
mrtvi poslušat in kaplan, ako zelo pobožno molijo in
čisto živijo, ga vidijo.

Ljubi kmetje, ali to ni tema? Niso to grozni
duševni oblaki?

Tiste „črne“ bukve niso tako nevarne, ker v njih
ni družega kakor molitve! „Dol zmoliti“ tudi ne
zna nihče. V tako zvani „črni šoli“ se uče mlade-
niči zagovarjati sveto vero, razumeti človeka, in ob-
sojevati njegove nagibe k grehu, ter ga greha braniti,

ne zna živeti brez jeroba, ne more niti najmanjše
zadeve samo urediti, nekateri si še celo kihniti ne
upa brez dovoljenja usiljivih varuhov. Ti ljudje živijo
v dan kakor nedolžni otroci, še na misel jim ne pride,
da bi lahko sami uživali velikanski dobiček, katerega
izvabijo iz njih s prilizovanjem njihovi mnogoštevilni
voditelji.

Kdo pa hoče s vso silo biti kmetev jerob? Kdo
drugi kakor klerikalci, najzvitejše butice na svetu.
Oni prav dobro vejo, da se dobri stari časi ne mo-
rejo vrniti nikdar več, zato pa skušajo ljudstvo na
hinavski način izkoriščati za svoje umazane namene.

Prilizujejo se neiskusnim ljudem na vse mogoče
načine, a kjer sladka beseda nič ne pomaga, tam
morajo spreobračati trdovratneže hujskanje, obreko-
vanje, laž in sovražtvo. Ako pa tudi ta sredstva ne
zadostujejo, tedaj skušajo neubogljivim trgati kruh iz
ust, ter jih suvati v siromaštvo, ki, kakor je dobro
znano, zelo dobro mehča trda srca in trde glave.

S temi grdimi sredstvi ohranjujejo si klerikalci

nikdar se pa ne uči, verjamite nam, v nobeni šoli, nikjer na celem svetu, nič, kako se toča dela. Največji učenjaki ne vejo celo, kako se v obnebu, v naravi napravi toča. Najboljše je morda to mnenje, ki trdi da leté kapljice deža po zraku, kateri je mrzel, in da zmrznejo tudi same. Ako bi kateri znal točo delati, bi pač mnogo zaslužil, dal bi se zavarovati proti njej, in potem bi je napravil kolikor bi hotel, za se in pa tudi drugim za plačilo.

Ako bi znal gospod župnik točo delati, no pa bi jo znal gotovo tudi zabraniti. In zares hvala Bogu imamo mnogo, mnogo takih poštenih pravih duhovnikov, kateri ne skrbè samo duševno za svoje farane, kateri jih tudi v telesnem, gmotnem oziru pridno podpirajo. Ali mislite, da nebi taki ljubeznivi, časti vredni gospodje, kateri čutijo s kmetom njegove težnje, gotovo kmetu tudi pomagali in odvrnili toče? Ne smete nas krivo razumeti. Bog ne daj, da bi kdo mislil, da mi hočemo s temi vrsticami nasprotovati duhovščini ali pa veri. Duhovščina in vera nimata s točo itak nič opraviti. Ne, nigdar ne, a vsak nam bode gotovo priznal, da je opisano mnenje o toči razširjeno med našim ljudstvom, in to mnenje so temni duševni oblaki. Ako te oblake hočemo odstraniti bode nam vsak gotovo moral priznati vsaj čisti naš namen! — Tudi naprositi se ne da toča. Gospod Bog je sam rekel, „prosite in dobili bode“ a brez pametni je prositi Boga za nekaj, kaj je nemogoče, kaj se ne strinja z neskončno božjo pravičnostjo. Sploh pa bi se moral zgoditi čudež, ako bi kdo napravil točo, ker bi se potem morala vklanjati narava svojemu bitju, namreč človeku. Čudeže zna samo Bog delati. Gotovo je seveda, da Bog v svoji vsegamogočnosti lahko podeli moč čudeža tudi človeku, a takega čudeža, da bi se z njim škodovalo, Bog gotovo ne privoli, ker on je sodnik, on kaznuje sam hudo in plačuje dobro.

Kdor je mrtev ne pride nikdar več na svet nazaj! Ako je v nebesih, kaj bode potem na tužni zemlji?

nezaslužene časti ali si jih pridobivajo na novo. Ljudstvo jih namreč po nekod slepo uboga — pastir pa ima pred svetom zmiraj več veljave nego njegove ovčke. Na ta način dosežejo, da voli nevedno ljudstvo poslance, ki potem skrbijo večinoma za njihovo korist. Marsikatera postava bi bila drugačna, ako bi ljudstvo ne pošiljalo klerikalcev v zборе. In ali ni za klerikalce tudi dobiček, če izvoli narod njihovega pristaša za okrajnega načelnika, za hranilničnega ravnatelja itd. Še celo v najbolj ubogi občini ima klerikalni agitator dobiček, ako spravi svojega kimovca na županski stolec, ker „gospod“ župan in mati županja potem prav na debelo izkazujeta svojo hvaležnost. Zaradi lastne koristi ustanavljajo klerikalni voditelji in njihovi priganjači razna društva, konzume itd. Kmet, le prav dobro opazuj tvoje prilizovalce in spoznal bodeš, da ne črhnejo besedice, ne napišejo črtice in ne storijo niti jednega koraka zastoj. Povsod morajo imeti hasek, bodisi v obliki časti, poslanca, denarja ali blaga. Premnogo priganjačev ne štedi

Ako pa je v peklju, no, potem pa ga gotovo ne stijo na zemljo, da bi se tam ohladil. Tisti pa, kateri so v vicah, tisti morajo trpeti, da bodejo pri v nebesa. Tudi tam se jim gotovo ne dovoli, da si trpljenje s tem olajšali, da bi hodili na zemljo, ker to potem ne bi bilo nikako trpljenje.

„Vegilije“ tudi niso take, kakor si jih predstavljamo ljudstvo, ker niso družega nič, kakor molitve, in si krasne molitve, v katerih prosi duhovnik Boga, za se mrtvega usmili, ker je kot človek v svoji ne polnosti grešil.

Morda najlepši umotvor kraljevskega pevc psalm „miserrere“ (usmili se), katerega pojejo duhovniki, ko nesejo pogrebiči mrtvega od brama. V tužni, prelepi pesmi prosi mrtvec s pomočjo duhovnika za usmiljenje. Koj v začetku namreč se glavi ta pesem: „Usmili se me o Bog . . . , glej v nevarnosti sem rojen, in grešila je moja mati, ko jo je sprejela!“

(Dalje prihodnjič.)

Našim kmetom.

(Dalje.)

Najboljša tožba ne velja nič! Da bi le venoma naši kmetje hoteli sprevideti, kolika bedarija je, ako kmet kmeta, sosed soseda toži. Oba imata potrositi mesto, oba, tožitelj in toženi potrosita pri tem denar in ako stvar „srečno“ izide, dobi dohtar kaj suknjo. Dva kmeta sta se pred par leti tožila radi meji. Sosed je bil namreč sosеду vrezal eno brazdo s meji, katera ni bila vredna morda goldinarja. Tožnik sta se tako dolgo, da je na zadnje kupil na dražbi (licitiringi) dohtar obe kmetiji, da sta postala kmeti njegova viničarja. Več pa ni treba! — Ljudje kmetje, ne tožite se, videli bode, da je to lasten vaš prid. — Navada je, ako se ljudje kregajo da se s klobasami ne delijo. Ako ti je pri takem „ostrem“ pogovoru vsipal sosed kako surovo besedje

(špara) ne jezika in ne novcev, ker se tako najlažje prikupijo mogočnim voditeljem, ki jim potem kot voditelj čilo pripomorejo do mastnih služb. Kdo pa izplačuje različne koristi, katere imajo klerikalci, pastirji ali hlevne ovčke? Profit ima zmiraj ta, ki striže, ne pashi, oni, ki volno daje.}

Svoje namene dosežejo klerikalci tudi na drugačne načine. Navesti hočem le jeden primer, za jednu prigradbo ve gotovo skoraj vsak bralec. — Ničesar ne sovražijo klerikalci bolj kakor dobro šolo, ker vidi se, da se pameten človek preveč rad izmuzne iz njihovih dolgih krempljev. Klerikalnim voditeljem in agitatorjem je prav dobro znana ljudskošolska postava, jasno ukazuje, da se mora povsod, kjer je v daljnji, jedne ure najmanj 40 za šolo godnih otrok, postaviti šola in da je treba ustanoviti za vsakih 80 učencev po jeden razred. Klerikalci tudi zelo dobro znajo, da v takih slučajih vse upiranje nič ne pomaga, da je pri priložnostih najbolj pametno, vzdigniti občinske doklade za par procentov in hitro prositi,

popravita se raji doma. Saj nimaš nič od tega, ako mora tvoj nasprotnik v „luknjo“. Posledice so šli naradno kletve, še večje sovražtvo in pa stroški. — bi Dragi fant! Ako te ta ali ona deklica noče imeti, jo, pusti jo, saj še ima druga mati lepo hčerko, nes-pametno pa je, ako ti radi tega tvojega tekmeča lja nabiješ. S tem ne dosežeš ničesar družega, kakor, da cer si si pripravil velikega sovražnika, kateri ti bode na batine prej ali slej gotovo povrnil. — Najlepša čednost ženske je pobožnost! Dekle, katero pridno moli, bode tudi prava gospodinja in enkrat izvrstna mati svojim otrokom. Nikakor pa nočem s tem svetovati, da bi ov-se naše mlado ženstvo moralo potikati po farovžu. te Neka pametna mati, katera je vzgojila mnogo poštenih ov-hček, je rekla proti drugi gospodnji: „Moje hčerke as morajo vsak dan zjutraj, o poldan in zvečer glasno do-moliti, v nedeljo morajo k službi božji, v farof pa mejih ne pustim. Tiste, ki zmiraj v farovžu tičijo, so že ,te prave!“ — Ljubi otroci! Pač srečen je vsaki od vas, kateri še ima mater, še ima svojega očeta. Materna ljube-zen še ni nikoli zapustila otroka, in če je človeka vse zapustilo, ona ga ne zapusti nigdar. Nekega nesrečneža so bili obsodili k smrti in so ga peljali k vislicam. Nihče se ni zmenil za njega. Z resnimi da-obrazi so ga spremljali vsi na zadnjem potu, kakor, ako da bi šli k kakemu drugemu opravku, in radovedna množica je stala v krogu, in začudena, a vendar ar brez usmiljenja gledala ta prizor. Daleč proč pa se pe-poje zgrudila neka ženska na tla, solza za solzo se ji jejevila po licu, srce ji je počilo, bila je njegova mati. pVse je nesrečneža obsojevalo, mati pa mu je — žilodpustila! Res, neskončna je materna ljubezen! Vi žbpa morate to materno ljubezen tudi povrniti. Ubo-obgajte, ljubite svojo mater, o n a vam ne bode nigdar ubi-labega želela. Ljubite pa tudi svojega očeta, čeprav e včasih resen in čmeren, on pač ima mnogo skrbi, ajon kot mož vam ne kaže svoje ljubezni tako kakor kennati, a vendar pa bije njegovo srce ravno tako edoplo za vas, kakor materno!

Dalje prihodnjič.)

ože zidanje šole odloži, da se nabere v par letih nekaj plenarja. Take prošnje oblasti rade uslišijo, ker vejo, lačako težko je plačevati obresti od izposojenega de-porjarja. Kaj pa je klerikalcem mar, če ima ubogi kmet nepotrebna plačila? Zato ne dajo ljudem pametnega veta, temveč kričijo: „Zakaj nam je treba te brez-ruške šole? Čemu je le treba šolo razširiti? Možje nabe vdajte se! Rekurirajte hitro! „Katoliški“ dohtar r-brabež Vam bo napravil imeniten rekurz, le k njemu rejoidite!“ In nevedne ovčice bleketajo za hudobnim ovastirjem, za zabel še grozno kolnejo — seveda te-toj brez greha, zapravljajo na potih čas in denar, ter ,lačujejo drage komisije. Klerikalni advokat si ljanane (riblje) roke, ker zasluži z rekurzi lep denar. aviblastnije nekaj časa potrpijo, potem pa prisilijo ncobčno na zidanje. Občina pa nima solda pripravlje-najega in si mora ves denar na posodo vzeti. Ubogi ,met pa mora potem od dolga blizu toliko obresti oláčati, kolikor je šola veljala. Kmet, da bi ti tedaj ,čedel klerikalca, kako se ti iz celega srca smeji, re-

Razne stvari.

Pridno ga berejo, namreč našega „Štajerca“, vse ga bere, najbolj temeljito pa pisachi „Gospodarja“ in pa „Fihposa“. „Gospodar“ je zadnjič prinesel celi članek o njem, seveda klerikalno zvite laži in pa — surovosti. Surovi „Gospodar“, tukaj le odgovor: Kar se tiče tvojih poslancev, no pa nam ti dokaži, ako so zares glasovali za koroške od viharja poškodovane kmete. — Od podpore, katera je bila namenjena Haložanom, ni dobil nobeden Ptujčan niti krajcarja ne. Pač pa je dobilo mesto Ptuj svojo podporo, in ta se je razdelila med meščane, kateri imajo vinograde. — Od posojilnic nismo ničesar družega pisali, kakor, da zahtevajo obresti, no, o tem je pa pač vsaki kmet, kateri je v kako posojilnico kaj dolžan — prav poš-teno prepričan. — Potem pa piše „Slovenski Gos-podar“ v svoji umazani zadnji številki: „Štajerc“ je proti poštenim veselicam. Pravi, da še ni bilo ne enkrat brati v njegovih predalih o veselicah. Ver ja-memo, šnopsarji in pijanci, ki so veči-noma njegovi čitatelji in naročniki, ne prirejajo poštenih veselic, ampak lumparije.“ — Več kakor dva n a j s t tisoč pošte-nih kmetov, poštenih delavcev, poštenih obrtnikov je naročeno na „Štajerca“, več ka-kor dvesto tisoč Slovencev bere „Štajerca“, med temi lepo število celo tam v daljni Ameriki, in vsem tem poštenim kmetom, poštenim delavcem, poštenim obrtnikom in bralcem, upa vreči v obraz slovenski list, „Slovenski Gospodar“, nezaslišano surovost in nesramnost, da so večinoma šnopsarji, pijanci in lumpi?!?! Ljubi bralci! šnopsarji ste toraj, pijanci in lumpi, in to Vam reče list, kateri se v svoji prilogi v „Našem Domu“ „prijazno“ ponuja naši mladini, našim kmetom! Kaj šnopsarji, pijanci, katerim ni za drugo, kakor za lumparije, so toraj naši napredni kmetje, obrtniki in delavci? Ti stano-vi, katerim se žalibog včasih tako hudo godi, da mo-

koč: „Izvrstno! Prav dobro sem te kmetavsarje na-šuntal! Iz jeze ne bodo hoteli otrok redno v šolo pošiljati, in otroci se zato ne bodejo mogli veliko naučiti. Zdaj se mi ni treba bati, da bi me kateri učitelj izpodrinil in me ljudstvu izdal, ker vse ga bode po nedolžnem pisano gledalo.“ — Znan mi je nek zagrizen klerikalni priganjač, ki je napravil neki zelo ubogi gorski občini okroglo 4000 kron nepotreb-nega plačila.

Kmetje, vidite, kako nesramno vas izkoriščajo priliznjeni klerikalci! Postavite se vendar enkrat na lastne noge! Sužnost je po božjih postavah prepo-vedana, ona je pač lepa lastnost za pridnega psa, toda za človeka je največja sramota.

X.

Zadnji čas je že, o kmet, da se popolnoma otreseš verig, v katere si že nad tisoč let vkovan, sebi na škodo in v sramoto človeštva. Spoštuj svoj častitljiv stan! Bolj kot bodeš sebe in svoje brate

rajo vsaki krajcar poprej dvajstokrat obrniti, ko ga za najpotrebnejše, za sol izdajo? Dragi naročniki „Štajerca“, dragi bralci, sodite sami o tem klerikalnem, nesramnem listu. Sodite pa tudi Vi zaslepljenci, kateri ste naročeni na „Slovenskega Gospodarja“! So li res Vaši sosedi, „Štajerčevi“ naročniki večinoma šnopsarji, večinoma pijanci, lumpi? Več kakor sto občinskih predstojnikov, več kakor pet sto občinskih svetovalcev, je naročeno na naš list. Kaj so ti tudi šnopsarji, tudi večinoma pijanci in lumpi?? Kaki pa morajo potem biti drugi občani, ki so si take može zvolili iz svoje sredine kot najboljše? Nesramni „Gospodar“, tvoji pristaši tudi berejo „Štajerca“, berejo ga tudi vsi duhovniki, kaj ali so ti tudi šnopsarji, tudi pijanci, katerim ni za drugo, kakor za lumparije!??? In tako piše duhovniški list „Slovenski Gospodar“, katerega piše duhovnik. Ali je to izobrazba? Kaj se pa je vendar ta gospod učil celih 16 let v šolah? Žalostno pa je to, ljubo naše slovensko ljudstvo, strašno žalostno, da diktira ali narekuje dika našega naroda, katerim se je izkazala od cesarja in od cerkve velika čast, da toraj narekujejo „rudeči kolari“, to so naši kanoniki, ta nesramni list. Prečastiti, milostljivi gospod knez in škof Napotnik, ljubijo kmete, delavce in obrtnike, kakor malo kateri višji pastir. Nepristransko stojé med nami, kakor mora stati pravi naslednik apostolov. Mladino ljubijo čez vse, in krasen znak njihovega mišljenja je, da imajo največje veselje z mladino. Pri birmovanju so pristopile že večkrat matere, katere so na roki držale svoje dojenčke. Krasen prizor, visoki naš dušni pastir se je ljubeznjivo nagnil k tem nedolžnim otročičem in jih je blagoslovil! Ljubezen in miloba svetita iz njegovih očes, a ljudstvo pa se mu navdušeno vklanja. In večini tega ljudstva, katero je morda samo drugega političnega prepričanja, kakor duhovščina, se vrže v obraz nesramna surovost, da so šnopsarji,

čislal in spoštoval, tem boljše se ti bode godilo. Postani vendar enkrat sam svoj gospod, saj moraš tudi sam plačevati davke in sam trpeti pri težkem delu. Komaj zna jednoleten otrok napraviti nekaj korakov, ne pusti se več voditi. Kmet, ki si mož, ali te ni sram pred majhnim detetom, ker se pustiš voditi, čeravno bi hodil sam ložje po lepši poti ter bi ti ne bilo treba voditeljem dajati mastnega zaslužka?

V naslednjih vrsticah hočem ti podati par naukov, po katerih se ravnaj, če hočeš postati srečen, spoštovan in cel mož.

Ne bodi strahopetec! Kdor da Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega, to se pravi: kdor izpolnuje svoje dolžnosti kot kristjan, in kdor plača naložene mu davke, ter se ravna po postavah, tistemu se ni treba nikogar bati, tisti je v pravem pomenu besede sam svoj gospod. Ne da se popisati, koliko škode naredi kmetom bojzljivost. Kmetski hudi duhovi, klerikalci, poznajo dobro kmetovo plašno srce, in zato ga strašijo s svojimi umazanimi jeziki, s strahovi n. pr. vera je v nevarnosti, Boga

pijanci, lumpi, in to od lista katerega narekujejo duhovniki tega ljubeznjivega, tega mirnega, blažega cerkvenega kneza! Iz dna naših src smo prepričani, da se je to zgodilo brez vedenja našega milostljivega višjega dušnega pastirja, kateremu je vsa strankarstvo, kakor vsi vemo, zoperno! — Dalje Stare laži iz konzumnih krajev so presneto grenke resnica, in konzumno društvo v Dobrunjah je sam en dokaz. Niti eno konzumno društvo ni zdravilo Bohanc si je svoj članek popolnoma zaslužil, da je neko „človeče“ organist, si povedal ti „Gospodar mi nigdar! Kako so spovedniku „zavezana“ ust bode ti „Gospodar“, morda župnik Sattler pravošteno povedal, ako si je to zadnjih deset dni kliček premislil. Gotovo pa tudi ni otročarija, ako Stoklasu, bogatemu nadučitelju, predbaciva dobičkoljubnost. „Štajerc“ daje potuho vsem spodnještajskim nepoštenjakom in nemirnežem . . . tako pispet „Slovenski Gospodar“ v navedeni številki „gorje pa onim, ki skrbijo, da se ta strup ponovno teden za tedno našemu ljudstvu.“ Ne pošteljaki, nemirneži, so zopet „Štajerčevi“ dopisniki tvoji kajne „Gospodar“, pa so angeljsko čisti politenjaki? „Gospodar“ tebi gorje, tebi, ti ponuj strup našemu ljudstvu, katero tlačiš v tvoje teme za naše čase zastarele nazore, ti ponujaš strup sovražtvo, na tvoji strani je hujskanje brez konin kraja! „Gospodar“ in „Naš Dom“, vajine gručice so zrele, mi smo jih začeli stepati, hvala Bogu leté tako rade celo z vrhočev! Naše mlado drepa sili proti luči, sili na kvišku, njegovega sadja vidne bodeta doseгла — nigdar! —

Našim cenjenim naročnikom: Zopet naznanjan da nismo mi krivi, ako vsi „Štajerca“ redno ne jemajo. Vsaki naročnik ima pravico od svoje pošte zahtevati, da se časnik tako redno dostavi ali izroča kakor vsaka druga poštna pošiljatev, ker mi moramo poštino pošteno plačati, in pošta od nas veliko

hočejo odpraviti, strašijo ga s peklom in hudičem. marsikateri volitvi bi klerikalci propadli, ako bi kmetje upali voliti po svojem prepričanju. Zato le več možatosti!

Potem si skrbite za boljšo izobrazbo! Več človek zna, tem ložje si povsod pomaga in tem se reši svojih neprijateljev, a bolj ko je zabit, tem ložji ga vodijo hudobni ljudje za nos, ter ga na mogočne načine izkoriščajo. Le pogledjte malo v mesce Tam nimajo klerikalci nobene veljave, ker meščeniso tako neumni, da bi se pustili od njih farbatigoljufati. Skrbite za dobre šole, in pošiljajte v prav pridno svoje otroke, sami pa marljivo prebirate časopise in koristne knjige.

Združujte se v kmetijskih društvih, kajti v slabe je moč! Pri zborovanjih naj vas pametnejši tovar podučujejo o političnih zadevah, in na shodih se pogovarjajte o raznih volitvah in postavljajte povs kandidate iz svojega stanu. Pa pazite dobro, da v vaša društva ne priplazijo od vseh strani kmetihudi duhovi,“ da vas ne ociganijo.

služi. Noben poštar nima pravice, da bi časnik takoj ko pride, poslal nazaj, ampak ga mora tako dolgo podržati, da se naročnik sam oglasi, ali pa se mu s poštnim potom dostavi. Vsako sovražno protidelovanje je poštarjem ostro prepovedano, in se tako dejanje strogo kaznuje. Zato vas prosimo naši cenjeni naročniki, da zahtevate vaše pravice, nam pa naznanite takoj vsako nasprotno delovanje, ker nam drugače ni mogoče takim nepoštenjakom stopiti na rep! —

Iz Pilštajna. Dragi „Štajerc“! Prosim te, da bi tudi od nas sprejel ta dopis. Kadar te v roke dobimo, je vsaki vesel in te tudi z veseljem prebiramo, ne pa, kakor pravi „Fihpos“, da te od naših fantov nišče ne bere. Prav prisrčno se veselimo, če bodeš postal tednik! — V našem trgu se vsako leto obhaja god Sv. Marka, to je 25. aprila. To se je tudi letos zgodilo. Ker imajo gospod župnik god, se je na sv. Jurija zvečer začelo zbirati mnogo ljudstva pred poštnim uradom. Od tod se je vlekla procesija v farovž. Svetili so z gorečimi lampijoni, (papirnatih svetilnic) pred njimi je muzika igrala, a v stolpu pa se je zvonilo s vsemi zvonovi, kakor da bi prišla kaka procesija s svetim Rešnjim Telesom. Kaj, so li naši zvonovi za take neumnosti blagoslovljeni? Povej nam to dragi „Štajerc“? — „Pilštanski pravi fantje“ — [Opomba uredništva: Dragi fantje! Živeli napredni fantje! To je zloraba zvonov za klerikalno veselico. Da tako, toraj radi tega je bila ta pošta od „Fihposa“ tako toplo zagovarjana, imenovana „vzorna!“]

Od nekod. Ljubi „Štajerc“, dobro si stopil „Gospodarju“ in pa „Fihposu“ na rep! Pošteno sta začela oba cviliti. „Štajerc“, le pogledi dobro „Fihposa“, kako „prijazno“ kliče mladeniče in dekleta: „Širite in podpirajte me“, je pač suša v njegovi kasi. Bog pomagaj, kaj bo, ako ne bodejo drugi po-

Da ne bodete odvisni od klerikalnih posojilnic in hranilnic, ustanovljajte si sami posojilnice po Reiffen- senovem načinu. Te so veliko boljše in cenejše kakor klerikalne. Če si jo kje želite ustanoviti, obrnite se hitro na deželni odbor, ki vam bode z besedo in z denarjem pomagal.

Ne gospodarite več po starem kopitu: Časi so se namreč zelo izpreminili. Pred 30 ali 40 leti ljudje niso toliko potrebovali kakor dandanes, in tudi davki niso bili tedaj tako visoki kot v sedanjem času, zato so poprej mogli izhajati pri slabem gospodarstvu. Zdaj pa so naše potrebe veliko večje in davki višji, vsled česar mora vsak gospodar gledati, da pridela kolikor mogoče veliko in, da izredi kolikor mogoče lepo živino. To pa se da doseči le z razumnim kmetovalstvom, kakoršno je popisano v gospodarskih knjigah in časopisih. Zato pa le pridno prebirajte spise gospodarske vsebine, ter se dajte podučevati o novostih v poljedelstvu, vino- in živinoreji!

In končno te ljubi kmet še opozarjam na zlata pregovora: „Varuj se sladkih prijateljev, sovražnikov se bodeš že sam ubranil, ter pomagaj si sam, in Bog Ti bode pomagal!“

magali — vse bo „fuč“! Mi mladeniči ne bodemo pomagali, ker smo prepametni. Od naših deklet pa tudi nobena, razven tistih „farovških“. Tiste pa le naj pomagajo, za tiste nam itak ni! Napredni fantje.

Lid in „šprican teolog“. Pa si dvakrat prekvasil in dvakrat javno lagal, „Fihpos“! Ni ga pripeljal „špricanega teologa žid v Dornavo, ne! Slučajno je imel žid tam opraviti pri tvojem ljubljencu pri gospodu krčmarju, v kojega krčmi so imeli tvoji poslanci zborovanje. Ni so ga vrgli iz sobe tega „špricanega teologa“ ne, in slišal je vse, da, celo leskovski župnik je prijazno občeval z njim kot z domačinom pokončanem zborovanju. Ponudil mu je pošten gospod, kateri pa za to nič ne more, da je žid, in peljal se je „šprican teolog“ z njim, a glej, ta gospod žid je povedal med potjo, da mnogo občuje z gospodi župniki, in da ti kaj radi njemu prodajo „svoje“ pridelke! No in če pa gospodje župniki s tem gospodom židom občujejo, zakaj se nebi smel peljati z njim „šprican teolog“?

Le sem s pismom! kliče „Fihpos“, ker smo priobčili pismo s Spodnje Voličine, v katerem nam piše kmet, da so podšuntali misijonerji v spovednici njegovo ženo, naj mu „Štajerca“ zabrani. „Fihpos“, da se ti tako sline cedijo po tem pismu, tega pa nismo vedeli. Pošlji tvojega urednika k nam in pokazali mu je bodemo, ker smo si vendar premislili, da bi ti je poslali. Dokazati pa moraš zato, da niso v dotičnem kraju misijonarji v spovednici „Štajerca“ ljudem branili, in zavezati se moraš zato, da ne bodeš po tvoji stari navadi dotičnemu gospodarju radi tega pisma kradel časti in mu nakupičil groznega mučenja in preganjanja od tvojih apostolov ljubezni.

Od Sv. Marka pri Ptuju. Škoda, katero je povzročila v našem okraju Drava, je nam vzela več sto oralov (joh) njiv in travnikov. Zdaj po zadnji povodnji je zopet obrežje na daleč v Zabovcih in v okraju sv. Marka započilo. Kar se je zadnjo jesen to obrežje popravljalo, je vse za nič, ker so te priprave, ki so dva do tri metra proč od vode, večinoma od valovja podjedene in raztrgane. Denar se je potrosil zopet za nič! Zakaj pa se tako ne dela, da bi zares kaj pomagalo? Zakaj se drugod boljše dela, naprimer pri Ptuju in v Mesačku? Kaj nam pomagajo vse komisije in vsi tisti visoki gospodje, ki so z njimi, ako potem to, kar se napravi, ni vredno piškavega oreha? Naši deželni poslanci pa zopet nočejo v zbornico, zopet nam nočejo pomagati! Shod za shodom se vrši, a ne stori se nič! Vi poslanci, mi smo Vas volili, da bi v zbornici, ne pa nam govorili. Zadnjikrat še zahtevamo od Vas to pomoč! Ako bodejo tudi te prošnje zastonj, bodemo prosili nemške poslance, naj nam pomagajo, in ti pa nam bodejo gotovo pomagali. Zakaj, nam je vse eno, od kod pride pomoč, od Slovence ali Nemca, ker nam je samo za pomoč, ne pa za nacionalne prepire. Poslanci strinite se zopet v deželnem zboru, ker gotovo ni samo nam treba podpore, temveč, več je takih. Pa kako se nam bode dala podpora, kako pravica, ako nišče ne pove, da se nam hudo, zares hudo godi. —